

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)

EXAMINATION: - MAY 2024

THIRD SEMESTER

Subject: Corporate Law (BCOM19-203)

Date: 22/05/2024

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q.1. A. Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. A statutory meeting is held once in the _____ of a public company.
a) week
b) lifetime
c) year
d) month
2. SEBI means Securities _____ Board of India.
a) expert
b) except
c) expect
d) exchange
3. _____ means suspending the proceedings of a meeting for the time being.
a) Adjournment
b) Postponement
c) Cancellation
d) none of these
4. Sole-proprietorship is a _____ form of business enterprise.
a) non-corporate
b) corporate
c) both
d) none of these
5. If a public company does not issue prospectus then it has to file a _____.
a) complaint
b) article
c) statement in lieu of prospectus
d) prospectus
6. _____ = current liabilities – current assets.
a) Issued capital
b) Subscribed capital
c) Paid-up capital
d) Working capital
7. Section 317 provides that managing director is not to be appointed for more than _____ years at a time.
a) 5
b) 2
c) 10
d) 12
8. Member's voluntary winding up is possible in case of _____ companies.
a) private
b) solvent
c) public
d) insolvent
9. Sec. 293 (1) (d) of the Companies Act 1956 deals with the _____ powers of the company.
a) debenture
b) borrowing
c) public issue
d) all of these
10. A _____ is an instrument of debt to repay the sum at a specified rate and also carrying an interest.
a) Trust deed
b) Public Deposit
c) Debenture
d) Shares

11. _____ means membership of the company may keep changing.
  - a) corporate personality
  - b) common seal
  - c) perpetual succession
  - d) limited liability
12. A Company functions through its _____ who is guided by the wishes of majority.
  - a) shareholders
  - b) members
  - c) board of directors
  - d) owners
13. _____ takes place when a shareholder of a company dies.
  - a) transfer
  - b) transmission
  - c) forfeiture
  - d) surrender

Q.1. B. Answer in one Sentence (Any 5)

(10)

1. What is 'Common Seal'?
2. Are the members of a company its agents or not?
3. Does a company have perpetual succession or not?
4. Define 'Company'.
5. Is a company a distinct legal person or not?
6. What is a digital signature?
7. What is meant by a whole time director?

Q. 2) Write Short Note (Any 4)

(20)

1. Managing Director
2. Independent Director
3. Debentures
4. Mismanagement
5. Promoter
6. Transfer and Transmission of shares

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 3)

(30)

- 1 Write the distinction between Company and Partnership firm.
- 2 Describe the various types of share capital.
- 3 Classify and describe types of shares.
- 4 Explain – Member's and Creditor's Voluntary Winding up.
- 5 State the rules and effects of forfeiture of shares.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any 2)

(30)

- 1 State the various types of Business meetings in a company.
- 2 Explain the meaning of Oppression and what are the remedies under section 397?
- 3 Explain the characteristics of a company.
- 4 Explain – Articles of Association, Memorandum of Association and Prospectus.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १. अ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)
१. भाग असलेल्या मर्यादित कंपनीला ..... एकदा सभा घेणे आवश्यक असते.
अ) आठवड्यात ब) आयुष्यात
क) वर्षात ड) महिन्यात
२. सेबी म्हणजे सिक्युरिटीज ..... बोर्ड ऑफ इंडिया.
अ) एक्स्पर्ट ब) एक्सेप्ट
क) एक्सपेक्ट ड) एक्सचेंज
३. सभेचे ..... म्हणजे त्या दिवशी होणारे कामकाज पुढील काही दिवसांकरिता लांबणीवर टाकणे
अ) तहकुब ब) सभा पुढे ढकलणे
क) रद्द करणे ड) यापैकी कोणतेच नाही
४. संपूर्ण मालकी ही ..... व्यवसाय उपक्रमाच्या स्वरूपात असते
अ) असंगठित ब) संगठित
क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी कोणतेच नाही
५. जर एखाद्या कंपनीने प्रक्रियेसंदर्भात माहितीपत्रक प्रसिद्ध केले नसेल तर संबंधित कंपनीच्या नोंदणी अधिकाऱ्याकड ..... दाखल करावे.
अ) तक्रार ब) नियमावली
क) माहितीपत्रकाऐवजी निवेदन ड) माहितीपत्रक
६. .... सध्याच्या जबाबदाऱ्या - सध्याची मालमत्ता.
अ) विक्रिस काढलेले भांडवल ब) मागणी केलेले भांडवल
क) वसूल भागभांडवल ड) खेळते भांडवल
७. कलम ३१७ अन्वये व्यवस्थापकाची नेमणूक एकावेळेस ..... वर्षांपेक्षा जास्त काळ करता येत नाही.
अ) ५ ब) २
क) १० ड) १२
८. सभासदांचे स्वेच्छेने समापन हे ..... कंपनीच्या बाबतीत शक्य असते
अ) खासगी ब) सधनता असणाऱ्या
क) सार्वजनिक ड) नादार
९. कंपनी कायद्यामधील कलम २९३ (१)(ड) हे कंपनीच्या ..... अधिकारासंबंधी आहे.
अ) कर्जरोखे ब) उसनवारी
क) सार्वजनिक विक्री ड) यापैकी सर्व
१०. कंपनीला कर्ज प्राप्त करून घेण्याचे ..... हे एक साधन असून, त्याची परतफेड विशिष्ट व्याजदराने करण्याचे कंपनी मान्य करते.
अ) विश्वस्त करार ब) सार्वजनिक ठेवी
क) कर्जरोखे ड) भाग
११. .... म्हणजे, वळोवेळी सभासदांमध्ये बदल झाला तरी कंपनीच्या सातत्यावर त्याचा काहीही परिणाम नाही.
अ) संगठित व्यक्तिमत्त्व ब) बोधचिन्ह
क) चिरंतन काळ टिकणारे असित्त्व ड) मर्यादित जबाबदारी
१२. कंपनीचा कारभार जरी ..... करत असेल तरी, हा कारभार बहुमताच्या इच्छेनुसार आणि मार्गदर्शनानुसार चालतो.
अ) भागधारक ब) सदस्य

- क) संचालक मंडळ
ड) मालक
१३. नोंदणी केलेल्या सभासदाचा मृत्यू झाल्यास भागाचे ..... होते.
अ) हस्तांतर
ब) संक्रमण
क) जप्ती
ड) समर्पण

प्र. १. ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५) (१०)

१. 'बोधचिन्ह' म्हणजे काय?
२. कंपनीचे सभासद तिचे प्रतिनिधी असतात की नाही?
३. कंपनीचे अस्तित्त्व हे चिरंतन काळ टिकणारे असते की नाही?
४. कंपनीची व्याख्या लिहा.
५. कंपनी म्हणजे स्वतंत्र कायदेशीर व्यक्ती आहे की नाही?
६. डिजीटल सही म्हणजे काय?
७. पूर्णवेळ संचालक म्हणजे काय?

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४) (२०)

१. व्यवस्थापकीय संचालक
२. स्वतंत्र संचलक
३. कर्जरोखे
४. गैरव्यवस्थापन
५. प्रवर्तक
६. भागाचे हस्तांतरण आणि संक्रमण

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३) (३०)

१. कंपनी आणि भागीदारी संस्था यामधील फरक लिहा.
२. भागभांडवलाचे विविध प्रकार कोणते? स्पष्टीकरण करा.
३. भागाच्या प्रकाराचे वर्गीकरण करून त्याचे वर्णन करा.
४. स्पष्ट करा - सभादांचे व सावकारांचे स्वेच्छेने समापन
५. भाग जप्तीचे नियम व परिणाम स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २) (३०)

१. कंपनीच्या सभांचे विविध प्रकार विस्तारित करून लिहा.
२. दडपशाहीचा अर्थ सांगा व कलम ३९७ अंतर्गत उपाययोजना स्पष्ट करा.
३. कंपनीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
४. स्पष्ट करा - नियमावली, घटनापत्रक आणि माहितीपत्रक
